

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gl. 50 kr., za pol leta 1 gl. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnilstvu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Ljudski shod v Račah

priređi Slovensko društvo prihodnjo nedeljo, dne 21. junija ob 4. uri popoldne.

V spored:

1. Deželni zbor štajarski in Slovenci; govori gosp. dr. Radaj.
2. Nove davčne postavé in domovinski zakon; govori gosp. poslanec Robič.
3. Nagodba z Ogersko zlasti z ozirom na naše kmetovalstvo; govori č. gosp. dr. Gregorec.

Kanonik Karol Klun †.

S pokojnim kanonikom Karolom Klunom smo izgubili Slovenci enega najodličnejših svojih mož. Tudi njegovi politični nasprotniki priznavajo, da je bil marljiv deželni in državni poslanec, da je imel veliko prakso, zlasti v parlamentarnih rečeh, ter zveze z uplivnimi možmi in da je marsikaj koristnega izposloval za svojo domovino.

Ne moremo objaviti člankov, v katerih »Slovenec« in drugi slovenski listi blagega pokojnika proslavljajo; ampak bodi nam dovoljeno, posneti cenjenim bralcem najvažnejše črtice iz članka, katerega je o pokojnem Karolu Klunu objavil največji nemški konservativni časnik v našem cesarstvu, dunajski »Vaterland«.

»Posebno po letu 1870. je moral v boju za svojo idejo, za vero in narodnost, prestati marsikatero veliko osebno žrtvo. Takrat je skušala vlada ga materijelno oškodovati, kjer je le mogla. Dokler je mogla, branila mu je nastopiti njegov beneficij. Saj je takrat vlada celo to dosegla, da je kranjska dežela, ki je skoro samo slovenska in katoliška, dobila nemškoliberalno deželno-zborsko večino! Iz tega se lahko približno preceni, kolik je bil takrat vladni pritisek na Kranjskem. Da so se odslej razmere popolnoma izpremenile, je veliko pripomogel zlasti rajni poslanec Klun.

Pa Klun se je z isto vnemo boril vedno tudi zoper izkvarjenje svojega ljudstva v verskem oziru. Kadarkoli se je šlo za prostost cerkve, za versko šolo, za pokristijanjenje našega celega javnega življenja, stal je vedno v prvi vrsti. Posebno v državnem zboru si je pridobil za socijalnopolitično zakonodajstvo izrednih zaslug; do današnjega dne je bil eden izmed najbolj delavnih članov obrtnega odseka, v katerem so se koncentrirale od 1880. leta vse socijalnopolitične akcije. Ne samo Kranjska dežela, ne samo slovenski narod, ampak vsi zatirani stanovi, cela Avstrija in cerkev, vsi trpe zaradi bridke izgube po smrti poslanca Kluna.

Noben drugi poslanec ni bil bolj vnet za svojo dolžnost, bolj vstrajen, bolj delaven. Njegovo delovanje

je bilo preveč naporno, zato pa tudi zanj ni bilo brez slabih posledic. Lansko leto je mnogo tednov bolehal, a je — samo na videz — okreval. Znano je, da se je zadnje dni v odseku za volilno reformo zelo vstrajno boril za koristi svoje ožje domovine. Tudi sedaj se je dal zopet voliti v kvotno deputacijo in v delegacijo. Izgubo, katero nam je prizadela njegova smrt, čutila se bo še dolgo na Kranjskem in tudi izven te dežele.«

Naša mladina in naša šola.

Dne 21. junija obhaja katoliška cerkev praznik sv. Alojzija in kakor dobra mati kliče ob tej priliki krščanski mladini, da se vname za pot čednosti ter posnema svetli vzgled, katerega jej je zapustil angeljski mladenič. Da bi se pač smelo reči o slovenski mladini: ona hodi po poti, po kateri je hodil sv. Alojzij! A žal, splošno se to ne more trditi, ker v resnici naša mladina ni taka, kakoršna naj bi bila. Nerada uboga, mar jej ni za delo, besedam svojih starišev se posmehuje; brž nekoliko odraste, že pohajkuje po gostilnah ter zapravlja tukaj denar in nedolžnost. Koliko fantov dobiš, ki bi še bili z 20. letom nedolžni in sramožljivi!

Da tako mladino ne znači možata resnoba, se ni čuditi več. Lahkomiselnost in vihravost kaže vsak njen korak. Vprašaj pametne stariše, vprašaj razumne može, ki poznajo življenje, ako ni temu tako! In kdo je te spridenosti kriv? Očividno je, da jo je zakrivil ali dom ali šola ali pa oba, ker le ta dva odgojujeta mladino.

»Spridenost otrok se nam ne smore podtikati, bodo odgovorili marsikateri stariši, saj svarimo, učimo, kaznujemo, storimo vse, da bi je spravili na pravo pot. Tudi svojim vzgledom jim kažemo, kakšno je pošteno, krščansko življenje. Mi se nismo odtujili starim lepim krščanskim navadam in šegam.« Tako je prav, tako mora biti! Bog ne daj, da bi se v tem kaj spremenilo! Vaša hiša je bila in mora ostati krščanska hiša, v kateri se živi, kakor sveta vera uči. Potem takem bi bili vi, stariši, brez zadolženja, da so sprideni vaši otroci. Če pa niste vi krivi, tedaj mora biti kriva šola, (pa nikakor posamezen krščanski učitelj), da je taka naša mladina. Poglejmo, ali je to res!

Da to storimo, imamo pravico zagotovljeno po naravnih in božjih zakonih in pa tudi za to, ker tako velike davke plačujemo za šolo. Našo šolo vzdržujejo naši krvavi žulji! Kar pa človek pošteno plača, od tega tudi zahteva, da mu kaj koristi. A da nam novodobna šola ne more prinašati prave koristi, ki bi bila sploh še v kakem razmerju z velikimi stroški, katere imamo za njo, prepričali se bomo takoj.

V šoli delujeta gospod katehet in gospod učitelj.

Prvi učijo veronauk in navajajo otroke k poštenemu krščanskemu življenju. Za to prevažno nalogo določene so jim samo 2 uri, reci dve uri! A pri gospodu učitelju otroci berejo, pišejo, računijo. To morajo znati. Tudi petje se ne zanemarija. Lepa pesem blaži človeka, ljuba nam je vsaki čas, le poštena mora biti. Kolika važnost se pripisuje telovadbi, razvidimo iz tega, da jej je odmerjenih najmanj toliko ur, kakor veronauku. Torej veronauk in telovadba se imata za enako važna predmeta! To daje človeku dosti misliti.

A to še ni vse, kar se uči. Našteti še moramo prirodopisje, prirodoznanstvo, zgodovino, nemško in slovensko slovnico in še več drugih stvari. Vsakemu izmed teh predmetov sta gotovo dve uri, če ne več odločeni. Število vseh ur na teden znaša 20—30. Uboga deca, da je ni konec, ko mora pri svojej živahnosti toliko časa na dan posedavati po šolskih klopek! Ubogi učitelj, kateremu je naloženo, da mora toliko raznovrstnih predmetov, popolno za se ločenih, učiti, kakor bi imel narediti iz šolarjev učene ljudi, ne pa mladino, ki bi toliko znala, kolikor bi rabila za svoj poklic, za svoj stan.

Tvarine je v ljudski šoli veliko preveč nakopičene, kakor bi jo mogla mladina dobro prebaviti ter v življenju porabiti. Kakor pa neprebavljena jed ovira telesni razvoj otrok, istotako uplivajo neprebavljeni nauki na njihovo dušo. Toda učitelj se ne sme na to ozirati, on mora po postavi predelati ogromno snov. Da mu pri tem nedostaja časa, da bi blažil srca ter vtrjeval mladino v krščanskih navadah, katere jo edino morejo obvarovati, da ne zabrede na kriva pota, vsakdo lahko vidi. A ravno v to bi morala delovati šola v prvi vrsti, da vzgaja mladino v plemenite, krepke značaje, katere ne bodo podrle vzbujajoče se strasti in nesreče.

Zato pa, ker po šolskih postavah ne more učitelj podpirati kateheta v blaženju srca ter delovati za pravi namen šole, kateri je: da mladina v spoznanju božjem bolj napreduje, po spoznanju koristnih rečij modreje ravna, po ravnanju pa tudi v svetih čednostih raste, da se srce učencev oživi za Boga, za vero in cesarja in domovino, se ogreje za resnico in pravico, zato ker mora učitelj ta namen prezirati, katehet pa časa nima, da bi ga izvel, za to tako slabi uspehi naše šole, zato tolika izpridenost! Kadar bo šola zopet delovala v ta namen, upati bomo smeli boljše bodočnost.

Cerkvene zadeve.

Petinsedemdesetletnica prvega sv. obhajila sv. očeta Leona XIII.

Pred 75. leti se je v zavodu očetov iz družbe Jezusove v mestu Viterbo na Italijanskem obhajala kaj lepa slovesnost. Gojenci jezuitov so namreč imeli prvo svoje sv. obhajilo. Da bi bila slovesnost tem sijajnejša, se je izbral v ta namen praznik sv. Alojzija, 21. junij l. 1821. Med temi presrečnimi prvoobhajanci je bil tudi deček 11 let, blagega srca, bistre glave in lepega obnašanja in sicer iz grofovske rodbine Peči. Vzledna mati njegova mu je že v prvi otroški dobi vcepila v srce iskreno ljubezen do Boga in do svetega življenja, zato pa se je tudi v zavodu posebno odlikoval po svoji nedolžnosti in čistosti srca in po izredni pobožnosti. Temu dečku je bilo ime Vincencij Joahim Peči.

Z nedolžnim srcem in čisto dušo je prejel omenjenega dne prvokrat presv. Rešnje Telo z največjo pobožnostjo. Odslej je mladi Peči ves gorel za Jezusa, z njim se je sklenil za vedno, njemu je izročil dušo in

telo. V tem zavodu je bil od 8—14. leta, od 14—28. leta pa se je učil v Rimu. Tukaj se mu je izpolnila srčna želja, katero je gojil že od mladih nog. Postal je duhovnik in sicer je bil posvečen 31. dec. 1837. Čez 5 let je postal škof l. 1843., čez 10 let kardinal l. 1853. in čez 25 let dne 20. febr. 1878 papež — Leon XIII. In sedaj je že 18 let, odkar s toliko slavo vlada sv. katoliško cerkev.

Dne 21. junija, na praznik sv. Alojzija, bo torej ravno 75 let, ko so sedanji poglavar sv. kat. cerkve prvokrat pristopili k mizi Gospodovi. Obhajajo torej svoj dijamantni jubilej. Da se ta jubilej dostojno proslavi, se delajo velike priprave v Rimu, pa tudi drugod po katoliškem svetu, kjer vneta srca goré za našega velikega Leona. O srečni dan 21. junija l. 1821., kolikega pomena si bil za našega sv. očeta! Saj pa je dan prvega sv. obhajila tudi za slehernega kristjana preimeniten dan. Vredno so prejeli Vzveličarja sveta, in glej, Jezus jih ni nikdar zapustil, temveč jih je celo izvolil za svojega vidnega poglavarja na zemlji. In koliko so kot tak že storili, tudi za nas slovanske narode!

Slovinci, radujmo se tega spominskega dne z sv. očetom, molimo za njih, da še jih Bog ohrani vsaj nekaj let. In vi, slov. dušni pastirji, ki boste na Alojzijevo prvokrat peljali nedolžne otročiče k sv. obhajilu, povejte jim tudi kaj o sv. očetu, ki so na isti dan prejeli prvokrat Gospoda nebes in zemlje!

Ciriljev.

Sv. birma v Jarenini.

»In ustal je nanagloma šum, kakor prihajajočega silnega piša; kadar pa se je ta glas zaslišal, se je množica sošla«. Tako nam pripoveduje sv. pismo prihod sv. Duha. Tako je bilo tudi v Jarenini dne 25. maja, na binško ponedeljek. Ko je počil glas, da pridejo milostivi knezoškof delit sv. birme, sošla se je tudi velika množica od vseh strani. Že ob dekaniji in župnijski meji je stal lep slavolok. Tukaj so pozdravili mil. nadpastirja vlč. g. dekan; sredi pota pri drugem slavoloku farni fantje in dekleta. Pokanje topičev po vseh hribih je naznanjevalo že od daleč prihod. Pred Jarenino je stal tretji slavolok; in tukaj so bili zbrani duhovniki dekaniji in iz sosedstva, njim na čelu preč. stolni dekan Lovro Herg; učitelji s šolsko mladino in mnogobrojna množica. Ko je občinski predstojnik pozdravil knezoškofa in jih poprosil v imenu starišev, naj bi delili njihovim otrokom darove sv. duha, pomikala se je procesija med molitvami v krasno okinčano župnišče. Tu poprosi deklica v imenu birmancev za milosti, ki jih imajo prejeti, ter poda lep šopek; potem je bil vhod v cerkev. Po tihi sv. maši so knezoškof v ganljivem govoru razložili, kako potrebni smo dandanes vsi darov sv. duha. Po pridigi je bilo izpraševanje otrok in odraslih, molitve za pokojne farane. Konečno so podelili 316 otrokom sv. birmo. Po večernicah pa so obiskali dvorskega gospoda, o. Henrika Rešeka, in Jožefa Weingerla, velikega dobrotnika jareninske cerkve. Zvečer so bile vse hiše razsvetljene; na hribih pa so plamteli veliki kresi. Drugo jutro, v torek ob sedmih so se odpeljali mil. nadpastir k Sv. Jakobu. Ob farni meji se je zahvalil mož za vse duhovne dobrote. »Angelus Domini custodiat Te«, tako je stalo na zadnjem slavoloku. Angelj Gospod vodi povsodi stopinje našega milostljivega knezoškofa!

VII. poročilo „Cerkvene družbe v Vitanju“ za leto 1895. Namen družbe je: zbirati denar, da se zamore ob svojem času dostojno popraviti župna cerkev Sv. Petra in Pavla v Vitanju.

Družbino premoženje je znašalo vsled računa za 1894. leto 2774 gld. 48½ kr. Doneski leta 1895. (do

6. maja 1896) 366 gld. 64 kr. Stroški za letno poročilo, poština 27 gld. 15 kr. Dohodki leta 1895. torej 339 gld. 49 kr. Obresti od naloženega denarja 129 gld. 33 kr. Vse društveno imetje 3243 gld. 30 $\frac{1}{2}$ kr. Ta znesek je naložen tako-le: V posojilnici v Vitanju št. 1 hran. knj. 3137 gld. 06 kr. V blagajnici 6 gld. 24 $\frac{1}{2}$ kr. Na posestvu vložek 48 katastr. občina Brezen je vknjiženo 100 gld.

Za žive ude in dobrotnike se je opravila sv. maša dne 21. novembra 1895, za mrtve pa peta mrtvaška sv. maša dne 20. decembra 1895. Bog povrni vsem!

Za nadaljne doneske prosi odbor cerkvene družbe v Vitanju.

Gospodarske stvari.

Poročilo posojilnice v Vitanju.

V letu 1895. je pristopilo posojilnici 86 novih zadružnikov, izstopilo 13. Vsled tega je naraslo število zadružnikov na 604, kateri imajo v glavnih deležih po 5 gld. 2835 gld., v upravnih deležih po 1 gld. 271 gld., skupaj 3106 gld. Prošenj za posojila se je vložilo med letom 189 za skupni znesek 58.062 gld. Načelstvo je v 51 sejah dovolilo 163 — 49.867 gld., odbilo 26 strankam v znesku 8195 gld. Posodilo se je leta 1895. na osebni kredit 27.220 gld., na posestva 8362 gld. 10 kr., skupaj 35.582 gld. 10 kr. Vrnilo se je med letom 1895. na osebni kredit 7517 gld. 32 kr., na posestva 1723 gld. 3 kr., skupaj 9240 gld. 35 kr. Stanje danih posojil znaša koncem 1895. leta na posestva 44.877 gld. 51 kr. Na poroštvo ali osebni kredit 97.204 gld. 2 kr. Na vrednostne listine 425 gld. Vseh posojil je koncem 1895. leta 142.506 gld. 53 kr. Vložnikov je vložilo med letom na nove knjižice 156 v znesku za 32.519 gld. 12 kr. Na že obstoječe knjige določena svota 23.870 gld. 85 kr., skupaj 56.389 gld. 97 kr.

Za dobrodelne namene se je vsled sklepa občnega zbora dne 27. marca 1895 na račun leta 1894 darovalo: Za kosilo ubožnim šolskim otrokom v Vitanju 100 gld. Donesek k nakupu župn. vinograda 117 gld. 24 kr. Di-jaški kuhinji v Celju 15 gld. Katol. podpornemu društvu v Celju 15 gld. Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 15 gld. Cerkevni družbi v Vitanju 15 gld. Za novo šolo v Velikoveu 10 gld. Za šolo v Vitanju 10 gld. Za šolo v Rakovcu 5 gld. Za šolo v Skomru 5 gld. Za šolo v Št. Florjanu 5 gld. Za podružnico sv. Antona v Vitanju 10 gld. Skupaj 322 gld. 24 kr. Skupaj se je vporabilo za dobrodelna namena od čistega dobička dozdej 785 gld. 14 kr. Tudi od čistega dobička v letu 1895. se bo vporabila primerna svota za dobre namene. — Naznanilo o tem v prihodnjem letnem poročilu. Ves promet vitanjske posojilnice je v letu 1895. znašal 173.436 gld. 56 kr.

Sejmovi. Dne 20. junija v Vitanju. Dne 22. junija v Studencih pri Mariboru, v Št. Juriju ob juž. železnici, pri Sv. Antonu v Slov. gor., v Sevnici, Šoštanju, Marenbergu (za konje) in pri Sv. Tomažu nad Veliko Nedeljo. Dne 24. junija v Konjicah, na Laškem, pri Mariji-Trošt, v Podsredi, Ribnici in pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Dne 26. junija v Cmureku.

Dopisi.

Iz Slov. goric. (Ostanemo!) Od dne 1. junija začeni vozi poštni voz od Sv. Lenarta v Sl. g. do Maribora dvakrat na dan. Ta uredba je za promet jako

koristna in popotnikom močno ugodna. V dveh in pol uri prevozi poštni voz pot iz Maribora do Sv. Lenarta. — Naj še pri tej reči opomnim neko prikazen, ki osvetljuje mračno rovanje naših narodnih nasprotnikov. Nekoliko let sem je namreč pri naših uradih ime »Sv. Lenart v Slov. gor.« popolnoma izginilo. Sedaj se Sv. Lenart piše: »St. Leonhard in Steiermark.« Človek se čudi tej spremembi na prvi pogled, pa kdor krivično rovanje nemčurjev pri Sv. Lenartu pozná, mu je cela zadeva jasna. Zdaj pa se le poberite vsi drugi Sv. Lenarti s Štajarskega! Sv. Lenart v Gradcu, ti nimaš dalje pravice reči, da si na Štajarskem! Sv. Lenart pri Veliki Nedelji, v Zabukovju, nad Laškim, Sv. Lenart pod Turjakom itd., vi nimate dalje prostora v štajarski deželi; to pravico ima edino sedaj slavni »St. Leonhard in Steiermark« v Slov. goricah. Da pa bodo bralci tudi vedeli, zakaj se je staro, značilno ime »Sv. Lenart v Slov. gor.« prekrstilo v temni »St. Leonhard in Steiermark«, jim moramo povedati, da je temu uzrok edina trnjeva beseda »Slovenske gorice«. Kaj »Slovenske«; še ta besedica ni zginola raz zemljo?! »In Windischen Bücheln« si ti uradnik, poštnar, trgovec? Pojdi; pa ti »lačenburgar-ji« niso hoteli iti iz tako sramotnega kraja, tega njim želodec ne dovoli: in prišli so na misel, da se morajo »Slovenske gorice« vsaj na njihovih uradnih papirjih umakniti; tako je moralo staro, značilno ime »Sv. Lenart v Sl. gor.« s površja zginoti in prostor napraviti neprilicnemu imenu: »St. Leonhard in Steiermark.« Rečemo neprilicnemu: Ker je Sv. Lenartov na Štajarskem mnogo; in tako se mora še uprašati: pri katerem Sv. Lenartu? in da izveš pravo: se mora slednjič pristaviti vendar-le v »Slov. goricah«. Da se je c. k. poštni urad tega imena »in Steiermark« poprijel, temu se ne čudimo, od tam brije kaj mrzel sever iz Gradca na naše pravice, od tamkaj še le pravico pričakujemo, kdar se bodo naši poslanci na Dunaju za tó resno potegnili. Da pa se je celo c. k. sodnija tega lotila, ali prav za prav tam se je ta prememba izvalila, to pa je tužno. Sicer bodo ljudje sli, Sv. Lenart v Slov. goricah pa ostane pri Slovencih.

Iz Istre. (O naših razmerah.) [Dalje]. Ceste okoli Trsta in Poreča, deloma blizu Pulja in blizu Pazina so lepe in več jih je a zunaj na deželi je lahko prebrojiš in nekatere teh, pa tudi ostala pota so taka, da se za nje brigajo največ le konji, goveda in ovce, pastirji, osobito slabo je po nekaterih daljnih krajih Pulja po Barbensčini, Labinščini in po otocih Čresu in Lošinju in deloma po Krku. Mislimo, da ne pretiravamo rekoč, da je v tem obziru v Bosni bolj preskrbljeno. V nekaterih kotih se nam dozdeva, da smo kje tam v Afriki ali na Turškem. — Posebno hudo je Slovanom Istre v jezikovnem oziru. Malo, samo tretji del, je italijanskih stanovnikov v Istri; dobri poznavatelji isterskih odnošajev pravijo celó, da jih je še veliko manj; a ipak imajo in podpirajo toliko šol italijanske zloglasne lege nationale. Ustanavljajo pa svoje šole i v nekojih čisto hrvatskih krajih; jaz se le čudim, da se jim slovenske podrepnice za kak smrdljiv golaš ali za kako drobtinico usedejo na limanice in še bolj, odkod denar dobé za vzdržavanje tolikih, celo tu in tam nepotrebnih šol! Nekateri ljudje govore, da tu niso čisti posli. Čudo je, zakaj se morajo takoj otvoriti italijanske šole ali vsaj vsporednice, kadar za nje pešica Italijanov terja, kakor v Lovrani; Slovanom jih pa ne dajo, dasi čakajo na nekoje stotine otrok in dasi se moramo za nje po 8 let tožiti tja do vrhovnega sodišča na Dunaju, kakor v St. Martinu in v Sv. Ivanu na otokih. Celó okrajno glavarstvo poreško nima nobene sistemizirane slov. šole, kakor stoprav od najnovejšega časa sem 1 ali 2 šoli za silo. — Pri volitvah na Poreščini se so tolikokrat go-

dile umazane sleparije, posebno pri zadnjih volitvah za državni in deželni zbor, pa tudi često pri občinskih volitvah. Hrvatje so se zatorej tožili gledé tacih volitev v Vrsaru, Oprtlju, Poreču in drugod, ravno tako gledé volitev v Kanfanaru in Savičentu. A kaj pomaga! Pravijo, da vrana vrani ne izkljuje očij. V Podgradu so iz piškavih uzrokov odstavili slovenskega župana, zajedno deželnega poslanca, vrlega g. Jenkota, v Boljunu pa in še nekje — dozdeva se mi, da ravno v Čresu, so pa bili velikanski neredi na občini — a nič se ni zgodilo njihovim možicelnom. Prašaš me, zakaj tako? E ker so njihovi možje sini sladkega »si — jezika« italijanskega. Tam gori nekje v Zgornji iztočni Istri 6 let niso bile volitve. A ne čudi se, ker smo v deželi čudežev! Ako se pa osvesti naša občina ter si po pošteni volitveni zmagi osvetli svoje lice, izvivši se iz krempļev Lahov, potem ti požgô hišo, hlev ali seno ali ti porežejo brajde v divji osveti med bogoskranskimi kletvinami. Tako se je prigodilo n. pr. g. Sestani iz Draguča in drugim takim. Kako se Italijani proti Slovanom obnašajo v deželnem zboru, znano je celi Avstriji. (Dalje prih.)

Z Zdol pri Kozjem. (Letina; zajec.) Gospod urednik! Po dolgem molčanju pogledimo nekoliko po našem polju in vinogradih, kako kaj zeleni in kaže. Ozimno setev se je prav lepo razvila, nadejamo se veliko bolj obile žetve, kakor lani. Trava se je pač bolj slabo razvila, ker je po zimi močno prezebla, pa za domačo porabo je bode dovolj. Hvala Bogu, spomladi smo prav lahko sejali na polju in okopali vinograde. Prekapanje in pokopovanje se je že dovršilo. Kositi bomo že začeli, Bog nam le daj lepega vremena! Kakor po drugod, tako je tudi pri nas že mnogo vinogradov zrigolanih in zasajenih z ameriškimi trsjem. Ameriškemu trsju nam prav lepo kaže, pa tudi naše trsje lepo zeleni, kolikor ga še je, ker veliko in staro trsje se je skoraj popolnoma posušilo. Grobanice in mlado trsje se je pa prav lepo razvilo in nam kaže mnogo grozdičja. Koruza, krompir in dr. vse lepo kaže, samo sadja bode malo, ker je skoraj vse odpadlo. — Dolgouhi zajec kmetu zmerom mnogo škode dela, zdaj ko se je fizič razvil in iz zemlje prikazal, se ga je že ta predrznež lotil in mnogo požrl. Če pa kmet pótoži svojo škodo, po zajcu storjeno, najemniku lova, tedaj je ogenj v strehi. Najemnik lova se le norčuje iz ubogega kmeta in pravi: »Primi zajca, zobe mu potrgaj, potem ga pa izpusti.« Ali je to prav? Nikakor ne. To je velika krivica za kmeta, ki davke plačuje, zajce redi, če pa katerega dobi, mora 5 gld. plačati in še v zapor iti. Pač skrajni čas je, da se lovska postava spremeni in zajec vpiše med ropno zverjad.

Iz New-Yorka. (Svarilo.) V Ljubljani, posebno okoli kolodvora in po nekaterih gostilnah se vrši velik lov na izseljence, odkar je v Ljubljani dobil neki človek privilegij ali koncesijo ljudi slepariti, begati in jih izročati zloglasnemu milijonarju in agentu M. v Bremenu. V Ljubljani in sploh po Kranjskem so postale osebe dvomljivega značaja agentje ali ljudilovci, ter razne, malopodučene slovenske izseljence sleparijo, ali k izseljevanju prigovarjajo, obečajoč jim dobro delo in visoko plačo, samo da zaslužijo visoke komisije, delavske razmere v Ameriki pa tako malo poznajo, kakor slepec barve. Zgodilo se je že, da so ljudje hoteli čez Basel-Havre, s francosko družbo, katera je najboljša za Slovence in Hrvate, imeli so ti v Ameriki kupljene liste, a v Ljubljani so jih presleparili, da so za nič, in jih v Bremen silili v žrelo pogoltnega agenta, to pa zgolj iz koristolovstva za petak, ne jemljejo pa v poštev, da ubogega izseljenca hudo oškodujejo in od dobre vožnje odpravijo. Dokler ni bilo v Ljubljani koncesijiranega ljudilovca se niso take stvari godile, in ljudje sem došli

se zelo pritožujejo o skubljenju od Ljubljane do New-Yorka. Slavno deželno vladó Kranjske in policijo ljubljansko prosimo v interesu slovenskih itak usmiljenja vrednih izseljencev, da naj tem sleparjem energično na prste stopi; raje naj lovi tata, nego onega, ki kliče: »Primate ga!« Odločno smo sedaj zoper naseljevanje v Zjed. države; pri nas je delo in zaslužek preveč odvisen od politike. V jeseni imamo volitev predsednika Zjed. držav, stranke kriče: »Varstvena carina! Zlata veljava!« Druga zopet: »Proč s protekcijo, slobodno kovanje srebrnega denarja!« Vse te zmešnjave čuti manjše ljudstvo, kakor: mali trgovci, obrtniki in delavci. Dokler ni gotovosti v politiki, preneha ves promet in trgovina, tovarne zapro, po rudnikih počivajo, kredita ni, slabeja podjetja bankrotirajo, na milijone delavcev in njih družin pa pomanjkanje trpi. Slovenci, ne v Ameriko, dokler se ne zjasni politično obzorje; ne poslušajte agentov, katerim ni družega mar, da iz izseljencev denar zvabijo, za delavske razmere pa prav nič ne vedó. — Fran Sakser, urednik slov. lista »Glas Naroda«.

Iz Ribnice. (Tri želje.) Akoravno je šola Lehn zelo daleč od farnih cerkev St. Lovrenc in Ribnica, vendar pripelje ondotno učiteljstvo vsako leto na sv. Rešnjega Telesa dan mladino v Ribnico, da se udeleži vsaj takrat skupno sv. maše in velikanske procesije. Kot prijatelj šolske mladine in šole vprašam gosp. nadučitelja, koliko otrok je pripeljal, a on mi odgovori: »Ko bi jih bilo še enkrat toliko in 30, bi bili vsi.« Še le doma sem izračunal, da jih je manjkalo skoraj $\frac{2}{3}$. Stariši šolske mladine šole Lehn, kaj slabo podpirate učiteljstvo! Le na mojo prošnjo je gosp. nadučitelj obljubil, da še enkrat hoče na dan sv. Rešnjega Telesa pripeljati šolsko mladež v Ribnico, in če bo tudi takrat udeležba tako malobrojna, potem pa nikdar več. Kako lepo je videti, kadar se bliža Ribnici lehnška šolska procesija, zlasti če je udeležba mnogobrojna! Kako žalostno gledajo tuji šolarji, ko po božji službi gosp. nadučitelj s svojo soproga delita utrujenim otrokom potrebni živež! — Slišal sem tudi, da g. nadučitelj prosi, da bi se postavila zraven šole takó potrebna kapelica, v katerej bi vsaj vsak teden enkrat brali gosp. kateket sv. mašo; veliko je otrok, ki malokdaj v cerkev pridejo. Kmetje te šole, uslišite to prošnjo in sezite v svoje žepe, to vam ni nemogoče. Tudi jaz hočem nekaj darovati v ta blagi namen. Še nekaj! Vaše šolsko poslopje še nima nadpisa in banderce sv. Alojzija bi tudi potrebovali.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. V ponedeljek so se razšli državni poslanci po vsprejeti postavi gledé davka na sladkor, ki se bo zdaj zelo podražil. Državni zbor se zopet snide sredi meseca septembra, da dovrši državni proračun do novega leta. — Gosposka zbornica ne vsprejme davčne preosnove, kakor so jo sklenili poslanci. — Nemških nacionalcev stranka se zanaprej imenuje nemška ljudska stranka, ki pa ostane nam Slovanom močno nevna. Češko. Dne 14. junija niso smeli imeti v Toplicah ne nemški telovadci, ne češki sokolci veselice. Oboje je prepovedala vlada, češ, bati se je večjih nemirov. — Trutnovsko okrožno središče bode dvojezično, ako mu podredijo eden češki okraj.

Štajarsko. V torek je bil v Gradcu ministerski predsednik, grof Badeni. Včeraj se je odpeljal na gornje Štajarsko in od tam v Ljubljano. — Društvo nemških nacionalcev na Štajarskem se pridruži k Schönerrancem,

to je k pravim prusakom. — Glavni odbor kmetijske družbe ne odpošlje nobenega zastopnika na ogersko razstavo. Dobro!

Koroško. Katol. politično in gospodarsko društvo za Slovence je imelo dobro obiskan shod v Gozdanjah. Nemčurji bi ga radi bili zaprečili, pa ni šlo. Govorili so Einspieler, Kandut in dr. Brejc. — Ker dr. Gobanc, deželni šolski nadzornik, stopi v pokoj, je želeti, da tako imenitno službo dobi mož, tudi Slovencem pravičen.

Kranjsko. Namesto pok. Kluna je delegatom izvoljen Višnikar. — V nedeljo je ljubljansko katol. delavsko društvo praznovalo drugo obletnico. — V Kamniku bi že pred tremi meseci morale biti občinske volitve, toda liberalci so vložili reklamacijo zoper imenik. — Prva slov. splošna kmetijska zadruga v Dobropoljah začne poslovati, ker je že registrovana.

Primorsko. Tržaško-koperskim škofom je imenovan monsignor Andrej Šterk, škof na Krku. Slovenci in pametni Italijani so s tem imenovanjem prav zadovoljni. — Na Goriškem je postava v varstvo očnic ali planink potrjena.

Hrvaško. Ban Hedervary in skoro vsi uradniki ljudem prigovarjajo, naj obišejo ogersko razstavo. — V Oseku so te dni Madjaroni s čitalnice raztrgali hrvaško zastavo, da se prikupijo Madjarom.

Ogersko. V soboto je došlo blizu 1100 Hrvatov, Madjaronov, v Budapešto na razstavo. Na pozdrav je rekel hrvaški poslanec Belič, da ne bode prejenjala ljubezen med ogerskim in hrvaškim narodom, ki obstoji že 800 let. To pač ni glas pravega Hrvata. — V državnem zboru so Košutovci že dvakrat interpelovali vlado, kaj bode storila zoper Luegerja in avstrijske protisemite, ki vedno »ščujejo« zoper Madjare.

Vnanje države.

Rim. V ponedeljek, dne 22. junija bode konsistorij ali zbor kardinalov. — V nedeljo je bilo 350 katoliških angleških mornarjev, med njimi 50 častnikov, pri papeževi sv. maši v Sikstinski kapeli.

Italijansko. Ministerski predsednik Rudini je naročil policijskim oblastvom, da ne smejo več ovirati procesij, ki so dozdej bile prepovedane. Vsled tega so bile letos spet slovesne procesije s presv. R. Telesom. — General Baratieri, ki je stal v Masavi pred vojaškim sodiščem zaradi bitke pri Adui, je bil oproščen.

Francosko. Nekateri župani so na Telovo prepovedali procesije, toda nihče jih ni ubogal. Zato so se pritožili na ministerstvo, ki je sklenilo, da se mora vršiti preiskava. Kje si, ljuba svoboda?

Nemško. Pruski deželni zbor je že drugokrat zavrgel načrt postave, vsled katere bi mogli sodniki postati le oni asesorji, ki so plemenitaškega ali vsaj boljšega stanu.

Rusko. Carja je grozna nesreča v Moskvi močno razburila, in sedaj nekoliko boleha. Koncem avgusta ali začetkom septembra pa namerava obiskati našega svetlega cesarja na Dunaju. Takrat bodo gotovo velike slavnosti v našem glavnem mestu.

Turško. V soboto sta bila pri sultanu naš in pa nemški poslanik. Bržčas sta ga nagovarjala, naj naredi red na Kreti, sicer bodo velevlasti vmes posegle. Na Kreti je zdaj že 34 turških batalijonov; vendar pa so boji vedno ljutejši. Ker so Turki požgali mnogo vasij, je nad 5000 kristjanov pobegnilo v gore, kjer veliko pomanjkanje trpijo.

Špansko. Kakor smo zadnjič poročali, vrgel je v Barceloni neki anarhist bombo v procesijo. Ujeli so že 200 anarhistov, tudi je vlada že predložila senatu ostro postavo zoper te prekucuhe.

Amerika. General Weyler zoper ustaše na Kubi

nič ne more opraviti. Sklenil je, da za par mesecev bojevanje opusti. To tudi mora storiti, ker mu ne pošljejo dovolj denarja iz Španije. Njegovi vojaki že tri mesece niso dobili nikake plače.

Za poduk in kratek čas.

Poročila iz Rima.

(Piše Fr. Kovačič.)

IV. Na italijanski božji poti.

Ker sem že začel govoriti o Mariji, materi krščanskega ljudstva, naj še kratko opišem Marijino božjo pot na Laškem in pa neomejeno zaupanje laškega ljudstva do Matere božje. V mesecu majniku se po vsem katoliškem svetu razlegajo vesele pesmi v čast Mariji, stotine romarjev hité po vseh deželah k njenim svetiščem. Tudi jaz sem se pridružil laškim romarjem.

Poseben odbor je v Rimu povabil verne katoličane na božjo pot v S. Maria ad Rupes (Sv. Marija v Votlinah) v nedeljo po Vnebohodu Gospodovem, dne 17. majnika. Ta dan so imeli kronati ondotno čudodelno podobo Matere božje. Dragoceno krono so kupili kanoniki vatikanske cerkve v Rimu. Jaz sem si želel opazovati enkrat Italijane na božji poti, zatorej sem porabil to priliko.

Ob 4. uri zjutraj smo zleteli s posebnim vlakom iz rimskega kolodvora. Že koj v začetku je bilo zanimivo. Živahni Lahi so kramljali, kakor bi se najhuje prepirali med seboj. Godba je pa česala razne koračnice, kakor bi šli na gostijo. Seveda Lah brez muzike ne more živeti, tudi na božji poti jo mora imeti. Toda ne sodimo prehitro! V enem kopéju nas je bilo več duhovnikov, molili smo brevir, naši sosedje v drugem kopéju pa so se prav živahno kratkočasili. Uganjali so različne burke in se smejeli, da sem mislil, da bodo s samim smehom razgnali vagon.

»To je romarska pobožnost«, rekel sem svojemu sosedu. Zakimal je, pa nič ni rekel, jaz pa sem pozneje spoznal, da sem prenašlo sodil. Laha mora človek poznati in razumeti. Nam hladnim severnjakom se marsikaj čudno zdi, kar je vročemu Lahu čisto naravno. Naši veseli sopotniki so kmalu pokazali romarsko obličje. Neki posveten gospod sname klobuk z glave, se pokriža in začne glasno moliti rožni venec, drugi pa za njim. Kakor so se poprej živahno smejali, tako so sedaj živahno molili. Izmolili so ves rožni venec in še lavrentanske litanije, le na postajah so obmolknili, ker jih je godba motila.

Peljali smo se severo-zahodno v smeri proti Viterbu. Kraj ima poseben značaj. Ni pravega gorovja, ne hribov, kakor pri nas, vendar leži na vse strani razorano pečevje, kakor bi »divji možjé« imeli kdaj tukaj boj. V davni dōbi so tukaj razsajale ognjene — vulkanske moči. Kegljem podobni holmci nam še jasno kažejo, da je iz njih nekdanj gorelo.

Vasij, kakor pri nas, po Laškem ni videti, tukaj so le številna mesta, zidana največ iz kamena. Ljudje po deželi imajo borne luknje, ki niso podobne človeškim prebivališčem. Cigani pri nas imajo boljše šotore. Kakor imajo pri nas jame za repo in krompir, tako je po priliki prebivališče laškega kočlarja. Nekako v sredini pota leži slikovito mesto Bračano z lepim gradom, pod mestom pa se lesketa lepo Bračansko jezero, ki je kakih 300 metrov globoko. Kjer je sedaj jezero, je nekdanj ognjenik bruhal razžarjeno žlindro iz sebe.

Čez kaki dve uri smo prišli do zadnje postaje, kjer je trebalo izstopiti. Silna množina ljudij nas je

pričakovala. Romani! Romani! letelo je od ust do ust. Gneča je bila tolika, da je človek moral dobro paziti na svoje kosti. Ljudje, vozovi, konji, osli, vse se je mešalo in stiskalo med seboj. Od postaje je še precej dolg pot, dobri dve uri do romarske cerkve. Kdo je le zmožel kak potrtn voz, kako slepo mrho ali izprebitega osla, vsak je čakal tukaj, da bi ustregel »rimskim romarjem« — seveda ne zastoj. Minola je skoro ura, preden se je razvrstila nepregledna vrsta vozov.

Dragi bralec pa ne sme misliti, da so to bile gosposke kočije ali svetli »koleslji«, kakoršni se n. pr. pri nas vidijo pri primicijah. Lah v tem oziru ni tako potraten, kakor Slovenec. Štirivoglata skatlja, v kakoršnih pri nas kamen vozijo, na dveh velikanskih kolesih z dvema ojesoma, to je pravi italijanski »narodni« voz. Takih je bilo tudi tu na izbiro. Na vsak voz se jih je navesilo toliko, kolikor je le bilo mogoče, voznik pa je s palico mahal po ubogem oslu, da se je vse iskriilo.

Jaz sem se s svojimi tovariši obesil na neko staro, razglobotano kočijo. Nič manj kakor osem nas je viselo na njej, tako da smo prav drug na drugem sedeli. Da taka vožnja ni bila ravno vesela, si lahko vsak misli, mene je vsaj trikrat krč prijel. Voznik je seveda z bičalom skrbel, da smo se »dobro« vozili. Najlepše je bilo to, da je vsikdar moral iz voza stopiti, kadar je hotel konjem dati »soli«. Prijel je bičalo z obema rokama in z debelim koncem mahal po slokih hrbtih. Na vozu tega ni mogel, ker bi se sicer prekucnil na tla.

V resnici bi si človek najrajši zavezal oči in ušesa, kadar se mora na laškem vozu voziti. Usmiljena do živali Lah ne pozna. Tudi po mestih delajo z živino, kakor najhujši konjederci, a policija je za vse gluha in slepa. Trdosrčnost in neusmiljenost do živali je očitno znamenje neomikanosti in surovosti. Brez nezdode tudi ni bila ta vožnja. Godci so se nekje prevrgli in si zlomili najlepše gosli, ki so stale kakih 400 lir.

(Dalje prih.)

Smešnica. Poslancu pravi poslanec: »Vi še niste ust odprli, od kar ste poslanec; jaz pa sem že tolikokrat govoril!« — »Kaj, nisem še ust odprl? Saj se mi vsakokrat zdeha, kadar vi govorite!«

Razne stvari.

Domače. (Župnijska cerkev v Poličanah) je dogotovljena, ker je tlak tudi že položen, in jo bodo milostivi knezoškof slovesno posvetili v četrtek, dne 25. junija.

(Podučiteljska služba) tretjega plačilnega razreda je razpisana do dne 20. julija na štirirazrednici v Marenbergu ter na dvorazrednicah v Remšniku in pri Sv. Ožbaltu ob Dravi.

(Na pogrebu † Karola Kluna) v Ljubljani, kateri pogreb so vodili prevzvišeni knezoškof dr. Missia, je s Štajarskega bil g. poslanec Fr. Robič.

(Anton Nedved †), znani skladatelj mnogih toli priljubljenih slov. pesmij, je v torek, dne 16. junija, v Ljubljani umrl.

(Umrl) je v Prjedoru v Bosni g. J. Greif, lekarnar in rojak iz Cirkovec, naš zvest naročnik in vsakoletni podpornik mariborske dijaške kuhinje. Naj v miru počiva!

(Grozna nesreča.) Dne 15. junija proti večeru se je peljal skozi postajo Slov. Bistrica tovorni vlak z rezervisti pešpolka št. 97. Nekateri rezervisti so sedeli tako, da so jim noge visele iz vagona. Na tej postaji sta pa stala dva vagona na relsih, ki se križajo z relsi, kjer je vozil vlak. Ta dva vagona pa nista bila pod-

ložena; ko torej vojaški vlak močno vozi mimo, zdrdrata proti vlaku ter grozno poškodujeta štiri rezerviste. Florijan Koban iz Pevme zgubi obe nogi ter med potom v Maribor umrje; Vinku Matkoviču iz Draguča in Jožefu Drahonji iz Oseka zmečka obe nogi, Janezu Kavčiču iz Dornberga pa eno nogo. Matkovič je previden umrl še tisti večer v mariborski bolnišnici, kjer so Drahonji odrezali obe nogi, Kavčiču pa eno. Ta dva še živita.

(Bodite pripravljeni!) Še krepka Ana Leskovar v Laporju se dne 13. junija pri delu v logu naenkrat zgrudi mrtva na tla. Njena velika pobožnost zagotavlja, da je bila pripravljena.

(Pazite na otroke!) Na Pristovi blizu Ljutomora je padel v mlako dvoletni Franc Bračko, sin Martina in Julijane Bračko, in utonil.

(Otrok zgorel.) Pred 14. dnevi je zgorel v Jelovcu v Rejserjevi viničariji vsled nepazljivosti 10 mesecev star otrok. Mati je zakurila v želežno peč in šla v vinograd; med tem pa pade iskra na posteljo, kjer je ležal otrok in ga sežge. Hitro se vrnivša mati zabrani, da se ogenj ni dalje razširil.

(Čujte, kaj žganje dela!) Dne 5. junija se je v Brestenici nad Mariborom obesil 65 let stari Jožef Dvoršak, zastareli žganjepivec. Ta dogodek naj svari vse ljudi, ki pijejo ali prodajajo to pogubno pijačo!

(Vsa salata), zlasti zimska, nam gre v cvet, tožijo mnoge gospodinje. To se pa lahko zabrani, ako se zareže kocenj blizu pod salatino glavo, ko je že namreč ta precej trda postala, z ostrim in tankim nožem do stržena. S tem se vzame salati pol redilne moči in ona se ne more dalje razvijati ter ostane v trdi glavi. Za seme pa pustimo najlepše glave v cvet iti, katerim pa seveda kocenja ne smemo zarezati.

(Hroščev) je bilo letos sila veliko okoli Maribora in sploh v Slov. goricah. Iz Konjic pa se poroča, da ondi letos ni bilo teh požeruhov.

(Visok pohod.) Iz Slov. Gradca se nam piše: Milostivi knezoškof krški, dr. Jožef Kahn, so dne 12. junija vlč. g. nadžupnika in dekana dr. Jožefa Šuca počastili s svojim pohodom in s tem ne samo g. nadžupnika, ampak celo nadžupnijo jako razveselili. — Kakor znano, so g. nadžupnika tudi obiskali Njih cesarska visokost nadvojvoda Ferdinand Karol, Njih ekscelenca feldmaršalleitnant Bela baron Schönberger, Njih ekscelenca plemeniti Beck, predsednik višje sodnije v Trstu, in g. ministerrezident pl. Pilat.

(Ogenj.) V noči od sobote na nedeljo je v Nazarjih v Savinjski dolini o polnoči začela goret pri g. Turnšku skladnica za blago. Zgorelo je posebno veliko žita. Na srečo so ljudje in gasilci prihiteli, da so vsaj rešili hišo. Slava gasilcem iz Mozirja in Rečice!

(12letni samomorivec.) Dvanajstletni Martin Ovčar z Bedja na Hrvaškem je dne 4. junija po zaničnosti spasel po sosedovem vinogradu štiri trse. Njegova mati ga je zato hudo kregala; deček pa je vzel puško in se k priči ustrelil.

(Toča) je dne 5. junija pobila v Žitalah pri Rogatcu v eni občini vse pridelke na drevju, njivah, vinogradih in celo na travnikih.

(Mlad duhovnik umrl!) Bivši kaplan drameljski, č. g. Fr. Brglez st., je po dolgi bolezni umrl dne 16. junija pri svojih stariših v Št. Juriju ob južni žel. v 32. letu svoje dobe. Večni pokoj njegovi blagi duši!

(Bela žena.) Dne 12. junija je umrla v Hotinji vesi Marija Pišek, žena znanega rodoljuba Fr. Pišeka. Bog daj njej večni pokoj, obilno tolažbe pa njenemu možu, ki je pred 8. tedni tudi zgubil nadepolnega sina, tretješolca mariborske gimnazije!

(S Slatine) se nam piše: Zaradi oslovskega kašlja sta se rogaška in št.-jurijska šoli zaprli na tri

tedne. — Slatinske občinske volitve se bodo vršile dne 8. in 9. julija.

(»Rinka«.) Ustanovni zbor zadruge »Rinka« v Celju, katera ima namen sezidati v Logarjevi dolini v Solčavskih planinah hôtél, bo v soboto dne 20. t. m. popoldne ob 4. uri v prostorih celjske čitalnice.

Društvene. (Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali čč. gg. dr. A. Medved, gimnazijski profesor, Jos. Čížek, kaplan pri Sv. Magdalení, Janez Vreže, katehet meščanskih šol, po 2 gld. 80 kr. Bog plati!

(»Jadranska vila«.) hrvaško pevsko društvo na Sušaku, slavi dne 28. in 29. junija desetletnico svojega obstanka. Takrat se blagoslovi tudi društvena zastava, in bode zborovala »Zaveza hrvaških pevskih društev.«

(Obletnico) praznuje prostovoljno gasilno društvo za Trgovišče in okolico velikonedeljsko v nedeljo, dne 28. junija v Trgovišču. Vspored: I. Vaja gasilcev. II. Tombola. III. Petje in prosta zabava. Pri obletnici svira ormoška godba. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina prosta.

(Ljutomerska podružnica) družbe sv. Cirila in Metoda ima letni glavni zbor dne 5. julija ob 4. uri popoldne v krčmi g. Vavpotiča v Noršincih po običajnem vspredu. Po zborovanju tamburanje slavnega evenskega tamburaškega zbora in petje.

(Hrvaško-slovenski klub »Slavije« v Pragi) se je dne 21. maja kot podružstvo vseslovenskega akad. društva »Slavije« ustanovil. Ima naslednji odbor: cand. jur. Lav. Mazzura, predsednik; stud. jur. Dragotin Švajger, predsednikov namestnik; cand. jur. Milan Hribar, tajnik; stud. jur. Živko Bertič, blagajnik; stud. phil. Ivo Dobžanský, knjižničar; stud. phil. Andro Raparović, namestnik.

(Hrv. - slov. pevsko društvo »Sloga«) v Gradcu priredi izlet v Judendorf dne 20. junija. Izletniki se skupno odpeljejo ob 1. uri popoldne iz južnega kolodvora. Izleta tudi slabo vreme ne bode oviralo.

(Bralno društvo na Ljubnem) je volilo načelnikom č. g. župnika J. Dekortija, namestnikom g. Fr. Kolenca p. d. Irman.

Iz drugih krajev. (Dunajskim nuncijem) namesto Agliardija, ki postane dne 22. junija kardinal rimske cerkve, je imenovan dosedanji nuncij v Monakovem, nadškof Ajutti.

(V pokrajini Vicenza) blizu tirolske meje se je zemlja odprla. Odprtina je dva kilometra dolga in eden kilometer široka. Ko je zemlja počila, podrlo se je mnogo hiš in je več ljudi ponesrečilo.

(Nesrečna baharija.) Hči pokojnega generalnega tajnika avstro-ogerske banke Leonhardija je šla na Mönchsbergu pri Solnogradu prav do roba nekega brezna. Hoteč se pobahati s svojo neustrašenostjo, je utrgala cvetlico, toda padla sto metrov globoko in se ubila.

(Žandarji za Bosno.) Bosensko-hercegovsko poveljstvo žandarmerije v Sarajevu vsprejme večje število rezervistov za žandarsko službo. Prošnjiki se morajo obvezati za vsaj triletno službovanje. Več se izve pri vseh okrajnih glavarstvih.

(Star grešnik na vešalah.) Oni dan so obesili v Oseku 72letnega roparja Čonka, ki je 100 ljudi umoril ter nekdanj bil pomočnik Roze Šandorja. Čonka je do vešal pipo kadil ter se šalil s krvnikom, češ, dobro me obesi, da se ne osmešiš.

(Izseljevanje.) Brazilijanska vlada je z nekim italijanskim agentom sklenila pogodbo, da jej do 6. marca 1897 pripelje 55.000 izseljencev, od katerih jih sme biti 15.000 Italijanov. To je pač pravo kupčevanje z ljudmi.

(Priporočba.) Zavarovanje vseh vrst pri »Unio catholica«. Pošteni, delavni zastopniki na deželi se iščejo. Več pove radovoljno glavni zastop v Gradcu, Radetzkygasse št. 1.

Loterijske številke.

Gradec 13. junija 1896:	29, 56, 90, 8, 4
Dunaj » »	90, 5, 71, 49, 59

Moških oblačil zastoj

ne dobite nikjer, ali najboljša in najcenejša raznovrstna

moška, deška in otroška oblačila

prodaje 2-3

prva dunajska zaloga moške obleke

v Mariboru, Grajske ulice 3.

Dela na mero se najtočnejše izvršujejo.

Svinjereja

angleškega plemena.

Makshofen pri Deggendorfu, Bavarsko.

Ustanovljena 1854.

Lastnik: A. ENGELN.

Tudi v inozemstvu — v Hamburgu, na Dunaju in v Budapešti — obdarovana s prvimi darili, prodaja najceneje 5-10

breje svinje, godnje mrjasce, kakor tudi mlajše živali.

V žganjariji

Henrika Witzler-ja,

lesotrčca v Gornji Hoči, se vsakovrstno žganje po jako niski ceni dobi. 13-13

Apno

4-8

z najboljšega kama in z drvami žgano, od zidarjev zelo hvaljeno, se dobi v **Jetovcu** 20 minut od **Makol**. Velja 100 klgr. 1 gold. Kedaj se ven daje, se lahko pismeno poizve pri **Juriju Cernoga** v **Variši vesi** p. **Makole**.

Prpriave za kavarnarje, sladičarje, gostilničarje, mesarje, sedlarje; peronosporaskropilnice, patent Schindler. 6

Učenec,

od dobrih starišev zmožen slovenskega in nemškega jezika, sprejme se takoj v prodajalnico z mešaním blagom in deželnimi pridelki pri **Anton Verbič-u** v **Tepanji** pri **Kojnicah** (Štirsko).

Tisti, kateri že kaj razume, ima prednost. 3-3

Dobro izurjen komij

v manufakturni, špecerijski in železni stroki, več slovenskega in nemškega jezika, želi kam v večjo trgovino na deželo priti!

Dobrohotni dopisi naj se blagovolijo poslati na upravnništvo tega lista pod »Pošten in priden«. 1-2

Žganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda niskih cenah. Zdravilski konjak za boleznike in okrevance, kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 11

KONJAK,

prežgan iz vina lastnega pridelka, priznan kot najboljši, čudovito učinkajoče in bolečine olajšujoče sredstvo proti protinu, po udih in skrnini. Steklenica velja 1 gld. 20 kr.

Stari konjak, izvrstno zdravilo za želodčne bolezni in proti onemoglosti; steklenica 1 gld. 50 kr.

Razpošilja se po pošti. Kdor vzame štiri steklenice, pošljejo se mu franko.

Benedikt Hertl, vlastitelj grajščine Golič pri Konjicah (Gonobiz) na Štajarskem.

Zaloga: Gradec: J. Eichler, lekarnar; Alb. Müller, drogist.

Maribor: Al. Quandest, Gospoška ulica. 5

Št. 3041

Oklic.

Od c. kr. okr. sodišča Slov. Bistrice se daje na znanje: Za izvršitev prostovoljne dražbe v zapuščini **Jožefa Hajšek** spadajočih zemljišč in sicer: vl. št. 34 kat. obč. **Jelovec** v cenilni vrednosti po 316 gld. in vl. št. 130 k o. **Sv. Ana** s pritklinami vred v cenilni vrednosti po 1215 gld. določa se samo eden rok na dan

15. julija 1896

dopoldne od 11—12. ure pri tem sodišču uradna soba št. 4. s pristavkom, da se bode eta imenovani zemljišči pri tem edinem roku posebej za cenilno vrednost izklicala in le za ali nad to vrednostjo tistemu, ki bo največ ponudil, prodala.

Varščine položiti je 10% cenilne vrednosti.

Druge določbe licitacijskih pogojev, kakor tudi zemljkunjsni izpisek in cenilni zapisnik zamorejo se v ts. registraturi upogledati.

C. kr. okr. sodišče v Slov. Bistrici,
dne 10. junija 1896. 1-2

Dve hiši na prodajo.

Ivan Fras, gostilničar pri **Sv. Andreju v Leskovcu pri Ptuj**, proda svojo hišo broj 2, katera pri farni cerkvi in na okrajni cesti stoji, in v kateri so tri velike sobe, ena kuhinja, ena kamra, dve kleti, ena ledenica, ena mesnica, dva svinjaka; dalje svojo hišo broj 17, katera 4 metre poleg stoji, in ima eno sobo, en magacin, eno štacuno, eno kuhinjo, en konjski hlev, in se v istih hišah najboljše prodaje od celega okraja Ptuj, — za 7000 gld. Imenovanim hišam slíši en veliki vrt, 40 cepljenih jabolk in en travnik, na katerem se vsako leto trikrat kosi.

Imenovane hiše so zidane in v najboljšem stanu, 20 kilometrov od Ptuja.

Bližnjeje se izve pri hoteliru **Vojsku v Ptuj**.

Kupuje

suhe gobe za jesti, maslo in druge domače pridelke in plača po najboljših cenah podpisana registrovana trvdka.

Ponudbe in uzorci naj se vedno pošiljajo pod naslovom

Lodovico Visentini
Trst

1—5 ulica S. Nicolo št. 12.

Nova hiša

z gospodarskim poslopjem in 3 njivami, 15 minut oddaljeno od Maribora, se po ceni proda. Natančneje se poizve pri upravništvu.

V najem

se da, ali pa tudi prostovoljno proda, dobro obiskovana **gostilna**, primerna tudi za **trgovino** na **Tezni pri Mariboru** hištv. 2. Več se izve tamkaj pri lastniku. 1-3

Na prodaj

je zaradi priletnosti posestnice vablivo, okoli 40 oralov obsegajoče, eno uro od farne cerkve **Sv. Petra** niže **Maribora**, in $\frac{1}{4}$ ure od velike ceste ležeče posestvo: njive, travniki, gozd, gorice, zidana, z opeko krita hiša in ravno tako gospodarsko poslopje. Plačilni pogoji po možnosti ugodni. Več pové **Vinc. Verlič**, obč. predstojnik v **Grušovi**, pošta: **Sv. Marjeta n. P., Maribor.** 3-3

Prostovoljna javna dražba!

Vsled priletnosti in bolemnosti bodem prodala na prostovoljni dražbi, dne 1. julija t. l. od 2. do 4. ure popoldne svoje posestvo pri **Sv. Bolfanku** v **Slov. goricah** obstoječe iz lepe hiše in gospodarskih poslopij, vse zidano, z opeko krito in v jako dobrem stanu.

Zraven spada lep travnik s trikratno košnjo, rodovitna njiva in dva vrta za zelenjavo.

Ondi je jako dobro obiskovana kréma in mesarija z ledenico, kar se tudi zraven odda.

Kupci morajo položiti 10% vadija.

Jera Klampfer,

posestnica.

2—3

Oznanilo.

Vsled preobilnega vlaganja je „**Posojilnica v Makolah**“ k temu prisiljena, da bode počenshi od 1. julija t. l. hranilne vloge (stare in nove obrestovala le po $4\frac{1}{2}\%$, kar se s tem daje na splošno znanje!

Makole, dne 1. junija 1896.

Načelstvo.

3—3

Svilnat papir

4-7

v 80 različnih barvah, kakor tudi vse druge za izdelavo umetnih papirnih cvetlic potrebne dele priporoča v največji izbiri in po zelo nizki ceni

Andrej Platzer,v **Mariboru, gosposka ulica št. 3,**

trgovina s papirjem, galant. blagom, pisalnim orodjem, šol. potrebščinami, igralnimi kartami, šolskimi in molitvenimi knjigami na debelo in drobno.

3—3

Vezi za cepljenje trt iz patentovanega gumija

po načinu profesorja **Göthe**, kakor tudi dr. **Kröezer-ja** prodaja jedino pristna

c. in kr. dvorna tovarna za gumi in celluloid

J. N. Schmeidler.

Glavna zaloga: **Dunaj.** Podružnica: VII $\frac{1}{2}$ Stiftgasse 19. I., Graben 10.

Naslov za telegrame: „**Gummischmeidler**“.

2

Primerna darila birmancem,

Molitvene knjige

v najrazličnejših vezavah, v največji izbiri in po čudovito nizkih cenah priporoča

ANDREJ PLATZER,(poprej **Eduard Ferlinc**)

prodajalnica papirja, pisalnega orodja, šolskih potrebščin, šolskih in molitvenih knjig 3-6

gosposka ulica št. 3. v **Mariboru**, gosposka ulica št. 3.